

Kate Alice Marshall

Mijn naam is Jess Cooper
en ik leef nog

Karakter Uitgevers B.V.

Ik ben alleen. Ik heb weinig te eten. De temperatuur daalt.

Niemand die me komt zoeken.

Binnenkort is het winter, en er zijn zo veel manieren om hier te sterven. Als de kou me niet fataal wordt, dan de honger wel. Als de honger me niet fataal wordt, dan toch de kou. Of een of ander wild dier. Of misschien keren die mannen terug...

Maar ik ben nog niet dood, en iemand moet het weten. Iemand moet weten wat er gebeurd is. Dus schrijf ik alles op, zo goed en zo kwaad als het gaat. In stukken, want zo zit het in mijn hoofd, door elkaar.

Dit verhaal kent twee beginpunten. Een daarvan is op een landingsbaan in Alaska. Het andere is aan de oever van een meer, waar de regen als mist op me neerdaalt terwijl de resten van de blokhut nog hardnekkig en roodgloeiend nasmeulen. Ik zal je beide versies vertellen: wat er gebeurde voordat mijn vader stierf, en wat er daarna gebeurde. En wanneer ik daarmee klaar ben, of te zwak ben om nog door te schrijven, dan zal ik dit notitieboek achterlaten op de plek waar de hut heeft gestaan. Mocht iemand ons, of mij, ooit komen zoeken, wie weet vinden ze dan mijn verhaal.

Dus als jij dit leest, ben ik waarschijnlijk dood. Maar ik heb, in elk geval een tijdje, weten te overleven.

Mijn naam is Jess Cooper en ik leef nog.

Na

Ik begrijp nog niet goed wat hier gebeurd is. Ik weet het, maar ik voel het niet. Ik voel het, maar ik begrijp niet wat ik voel. Misschien helpt het om het op deze manier op te schrijven. Het voelt niet als een verhaal, niet op dezelfde manier dat alles van 'Voor' dat wel doet. Het voelt alsof het nog bezig is. Zelfs nu ik hier langs de oever van het meer loop, voelt het alsof de rook en de mist zich nog steeds verstrengelen en ik ze niet uit elkaar kan houden.

Het is ochtend, al schijnt het zonlicht zwak en waterig door de dikke massa grijze wolken heen, die zo laag hangen dat ze de puntige boomtoppen in nevelen hullen. Het bos lijkt meer dan ooit op een rij puntige tanden. Het lijkt ook uitgestrekter te zijn dan anders.

Ik heb de hele nacht ineengedoken aan de waterkant liggen slapen terwijl de hut afbrandde. Het vuur is nu uit, maar het hout smeult nog na en er komt rook en stoom vanaf. Ik ga rechtop zitten, en maak me klein in de regen die nu nog harder op mijn schouders tikt en sissend achter me op het meer valt. Het lijkt wel statische ruis, en het dempt alle andere geluiden, het is een soort overvolle stilte die geen ruimte overlaat om na te denken. Alle levende wezens met een greintje gezond verstand zitten weggedoken, beschermt onder de donkere, eindeloze bomen. En toch kan ik me niet bewegen; ik kan helemaal niet nadenken.

Mijn gedachten weigeren terug te spoelen naar de tijd voor deze nacht en de brand. Ik weet dat ik alleen ben, dat ik honger heb en dat mijn tong aanvoelt alsof ik schuurpapier in mijn mond heb.

Ik kantel mijn hoofd naar achteren en sluit mijn ogen. De regen spettert op mijn wangen, mijn oogleden. Ik leef nog, houd ik mezelf voor. Ik wil niet – kan niet – nadenken over wat er gebeurd is, maar ik weet dat het een wonder mag heten dat ik nog in leven ben. Zorg dat dat zo blijft, denk ik.

Maar hoe?

Mijn gedachten komen met tegenzin in beweging. Er zijn te veel richtingen die ze niet op mogen, als zakken smeulende resten die nog te heet zijn om aan te raken. Denken aan mijn vader is nog pijnlijker dan alle andere dingen, maar ik dwing me de gedachte aan hem vast te grijpen en in mijn hoofd te houden tot ik het gevoel heb dat mijn huid blaren zal vormen die openbarsten van de pijn.

Mijn vader zou hebben geweten wat we moesten doen. Ergens in mijn in rook gehulde, veel te pijnlijke herinneringen moet hij me hebben laten zien wat ik moet doen.

Hij vertelde me dat de kou je het snelst noodlottig wordt. Zoek een beschutte plek. Dorst zal je na een dag of twee fataal worden. Zoek water. Van de honger kom je zo gauw niet om, maar het verzwakt je wel. Zoek eten. Vuur zou als laatste moeten komen. Vuur brengt warmte en voedsel en schoon water, maar het is moeilijk en tijdrovend, en mensen sterven vaak omdat ze al hun tijd steken in het stoken van een vuurtje en zich niet bezighouden met het bouwen van een schuilplaats of het zoeken van drinkwater.

Dus eerst beschutting. Maar de hut is er niet meer. Alles is weg. Ik heb níets meer, ik...

Nee. Stop. Ik heb niet niets meer. Ik heb de regen. De regen die ervoor zorgde dat de vlammen niet oversloegen naar de bomen, de

regen die ik kan verzamelen en drinken zonder die eerst te koken (ik kan het water uit het meer nu nog niet koken, niet zonder vuur).

Ik heb wat ik aanheb: goede laarzen, warme kleren en een regenjack.

Ik heb alles wat ik voor de brand uit de hut heb meegenomen. Veel is het niet: mijn reistas en rugzak, de handbijl, een blik perziken en een pot met zalm.

Ik heb het geweer en de boog met alle pijlen, en een doosje munitie.

En ik heb Bo. Hij is bij het meer, waar hij snuffelend heen en weer loopt. Af en toe kijkt hij op alsof hij wacht en alles gadeslaat. Wacht hij op mijn vader? Ik weet het niet zo goed. Maar ik ben niet alleen, niet echt. Bo is er ook.

Niemand komt mij – ons – zoeken. Als ik dit wil overleven, zal ik in beweging moeten komen.

Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. Mijn lichaam is nog steeds een lappendeken van pijn, van mijn voetzolen tot aan mijn bonzende hoofd. Maar het is beter dan hier blijven zitten met alleen een door vlammen verschroeid verleden, in afwachting van de dood.

Eén ding tegelijk.

Ik pak mijn reistas en rommel erin tot ik vind wat ik zoek: een potje pillen. Ik schud het. Vijf pillen. Pijnstillers, van het sterkere soort, die nog over zijn van mijn kuur. Ik heb ze in geen weken meer genomen, maar nu laat ik er een uit het potje op mijn hand vallen en slik hem droog door. Eéntje maar, ook al verlang ik naar twee, naar die heerlijke gevoelloosheid die zich om me heen wikkelde. Zelfs al onderdrukken ze de pijn niet helemaal, ze zorgen er in elk geval voor dat ik me er niet meer druk om maak.

Maar ik heb er nog maar vier over en ik moet alert blijven, dus

draai ik de dop weer op het potje en stop het veilig terug in de tas.

Eén ding tegelijk, en het volgende is zorgen dat ik iets eet. Ik draai het deksel van de pot zalm en stop een vettig stuk in mijn mond. Bo zal het wel geroken hebben, want een paar tellen later komt hij met grote sprongen op me af. Zijn roze tong hangt uit zijn bek en zijn adem vormt wolkjes in de lucht. Hij blijft op twee passen afstand staan en likt zijn lippen. Hij wacht op toestemming.

‘Neuh-euh,’ zeg ik. ‘Ik heb dit nodig.’ Met de zalm en de perziken zal ik niet heel lang kunnen doen. Een paar dagen als ik zuinig ben. Minder als ik ze deel met een hond van vijfenveertig kilo.

Bo jankt en laat zijn kop zakken. Dan herinner ik me de gedroogde vleesreepjes. Die heb ik vanmorgen meegenomen toen we naar buiten gingen, en ze zitten nog in mijn zak. Ik stop mijn hand in mijn zak, pak er een paar en gooi ze naar Bo. Hij vangt er een op in de lucht en snuffelt dan de grond af naar de rest.

Ik weet niet wat voor soort hond Bo is. Dat weet mijn vader ook niet. Dat wíst mijn vader ook niet. Hij is grotendeels zwart met hier en daar grijze vlekken en een wat lichtere vacht rond zijn snuit. Hij ziet eruit alsof hij deels husky is, een beetje Alaskaanse eskimohond, en bijna zeker deels wolf. Hij heeft dat wilde over zich. Papa zei dat je een wolfshond niet kunt temmen, je kunt hooguit een bondgenoot van hem maken. Bo heeft zijn hele leven nog nooit een riem om gehad.

Ik kauw langzaam. Ook al verga ik van de honger, ik voel me miselijk en mijn maag is onrustig en van streek. Het duurt even voor ik het herken. Ik had hetzelfde gevoel na het ongeluk, toen ze me vertelden dat mama dood was. Twee, drie dagen lang schommelde ik heen en weer tussen een afgrijselijk, vlijmscherp verdriet dat pijnlijker was dan mijn verwondingen, en een gevoelloosheid die alles blokkeerde. Dat beklemmende was vreselijk, maar het hield in

dat ik niet aan mijn moeder dacht. Haar dood voelde niet echt, heel lang niet.

Zo voel ik me nu ook. Gevoelloos. Gevoelloos is goed. Gevoelloos wil zeggen dat ik kan nadenken, dat ik iets kan bedenken voordat het verdriet toeslaat.

Beschutting, denk ik, en ik dwing me nog een hap zalm door te slikken.

De vijfde of zesde nacht die ik hier doorbracht, riep mijn vader me bij zich, bij het vuur. Als je ooit 's nachts te ver uit de buurt van de hut strandt, dan moet je een aantal dingen weten, had hij gezegd. Toen vertelde hij me over de kou, het water, het voedsel en het vuur. Ik luisterde maar half. Ik geloofde niet dat ik er echt iets van moest weten. Ik wilde er helemaal niks van weten.

Heeft hij me ook maar iets geleerd over hoe je iets van een onderkomen maakt? Ik kan het me niet herinneren, of de herinnering is te pijnlijk. Ik graaf dieper in mijn gedachten naar een veilige herinnering, eentje die niet steekt. Een 'uitstapje' in groep zes. Een uitstapje, helemaal tot aan de bomen achter de school. 'Wildernisdag' noemden ze het. Ze leerden ons dat we, in het geval dat we waren verdwaald, moesten blijven waar we waren en dat we witte kleren moesten gebruiken als signaal, omdat ze beter te zien zijn. Dat soort dingen.

Ze leerden ons een onderkomen te maken; dat was het leukste onderdeel. We bouwden ze van één grote tak die we als een soort ruggengraat tegen een boomstam of een steen leunden, en dan legden we er takken van naaldbomen en twijgen overheen als een soort ribben. De takken moesten in laagjes over elkaar heen om de regen buiten te houden, en daarna vulden we het holletje dat we hadden gecreëerd met droge bladeren en andere dingen die we op de bosgrond vonden, want die zouden ons warm houden.

Ik lach, een verstikte lach die meer lijkt op snikken. Ik heb hele weken doorgebracht met mijn vader, de koning van de wildernis, en ik had het zo druk met kwaad zijn dat ik geen woord heb gehoord van wat hij me heeft verteld. In plaats daarvan herinner ik me een of ander stom schooluitje met een stelletje stadskinderen die van hun lang-zal-ze-leven nog nooit een nacht in de openlucht hebben doorgebracht.

Het verdriet overmant me bijna, grijpt me bij de strot. Ik maak een geknepen geluidje als ik denk aan de doodsangst, aan hoe het klonk, aan de manier waarop die seconde zich uit-uit-uitrekte en toen terugschoot in een ogenblik dat veel te kort was, te snel om iets te kunnen doen.

Mijn vader is dood.

Hoe pijnlijk dat ook is, aan die wetenschap valt niet te ontkomen.

Ik kende hem niet. Ik mocht hem niet. Maar hij was mijn vader en ik hield van hem.

Ik heb geen idee hoe ik zonder hem moet leven. Moet óverleven. Toen mama stierf was het net alsof het verdriet alles uit me perste, mijn adem, mijn bloed, mijn gevoelens. Ik wist toen ook niet hoe ik moest leven, maar ik wist dat ik het zou volhouden.

Het verdriet is nu anders. Minder erg, misschien. Maar de vraag over in leven blijven is nu veel prangender. Ik heb geen idee hoe ik hier moet overleven. Ik weet niet of ik dat kan.

‘Zo is het weer genoeg,’ zeg ik kortaf. ‘Zo is het genóég! We gaan dit niet weer doen.’

Na het ongeluk heb ik twee weken lang geweigerd fysiotherapie te gaan doen. Ik weigerde met iemand te praten. Ik weigerde het bed uit te komen, behalve om mezelf vloekend en huilend naar de wc te slepen.

Als ik dat nu weer doe, ga ik dood. Mijn hele leven lang was de dood iets abstracts. Ik ben nog niet in staat geweest de juiste angst te voelen. Ik weet niet hoe ik de ene soort angst van de andere moet onderscheiden. De angst die je sneller maakt. De angst die je alert houdt, die ervoor zorgt dat je het knappen van een twijgje hoort alsof het een pistoolschot is. De angst die je doet verstijven. De angst die je verlamt, en de angst die je in leven houdt.

Ik ga dood, dwing ik mezelf te denken. En dan zeg ik het hardop. Ik schreeuw het, omdat ik het diep vanbinnen moet geloven, anders kom ik helemaal nooit in beweging.

‘IK GA DOOD,’ schreeuw ik uit over het meer. De woorden rukken zich uit me los en mijn keel voelt rauw.

Bo blaft, deinst terug en draait zich om, om te zien tegen welke dreiging ik tekeerga. Mijn handen trillen. Ik druk mijn handpalmen tegen mijn ogen en huiver.

Bo kalmeert, komt met zijn kop omlaag naar me toe en kwispelt voorzichtig met zijn staart. Ik sla een arm rond zijn nek en trek hem tegen me aan. Zijn vacht is nat en hij heeft een sterke, muskusachtige geur, maar dat kan me niets schelen. Ik verberg mijn gezicht in zijn vacht en hij snuift tegen mijn schouder. Het begint harder te regenen en de druppels tikken op de capuchon van mijn regenjack tot ik die er het liefst af zou scheuren. Dan maar drijfmat, als het maar stil was. Ik sluit mijn ogen.

‘Ik ga dood,’ fluister ik. ‘Ik ga dood.’ Ik kom niet verder. Ténzij, dwing ik mezelf erachteraan te plakken. Er zijn honderd, zo niet duizend dingen die na dat woord kunnen komen, maar ik richt me op één daarvan.

‘Ik ga dood, tenzij ik een onderdak vind,’ zeg ik tegen Bo. ‘Eerst een beschutte plek.’ Iets wat me uit de regen en de kou houdt. Iets waar ik samen met Bo in pas, en een vuur erbij, wat betekent dat

het iets indrukwekkender moet zijn dan die kleine holletjes die we op school hebben gemaakt. Ik kan een afdak maken, denk ik, als ik maar iets heb om dat tegenaan te zetten.

Ik heb hele weken doorgebracht met mijn vader waarin we door de bossen wandelden. Het vormt nu allemaal een groot waas van bruin en groen; ik kon niet eens onthouden aan welke kant het meer lag als we eenmaal in het dichtbegroeide deel waren aangekomen. Maar ik herinner me een zwerfkei. Die was daar lang geleden achtergelaten door een gletsjer en stond een beetje scheef, alsof hij dronken was. De grond eronder was droog geweest. Beschut tegen de regen.

Kon ik me nu maar herinneren wáár die kei lag.

We controleerden de valstrikken die mijn vader in de buurt had uitgezet. Hij zei dat het een slechte plek was en nam ze mee om ze later ergens anders neer te zetten. Hij keek naar me op en grijnsde.

‘Er zit viezigheid op je wang,’ zei hij. Ik wilde het wegvegen. Hij schudde zijn hoofd. ‘Zo zie je eruit als een echt wildernismeisje.’

Ik rolde met mijn ogen. ‘Daar is wel ietsje meer voor nodig dan een veeg aarde.’ Ik wreef net zo lang met mijn mouw over mijn wang tot mijn huid ruw was geworden.

Hij stak een hand naar me uit die smerig was van al het werken in de aarde en tikte ermee op mijn neus. ‘Het is een begin,’ zei hij.

Ik pakte afwerend mijn neus vast. Hij lachte alleen maar en ik had bijna meegelachen. Het lukte me nog net om kwaad te blijven kijken, maar het scheelde niet veel. Ik moest boos stampend weglopen om hem niet de indruk te geven dat het grappig was. Op dat moment zag ik die kei, en scheen de zon laag tussen de bomen door.

Welke kant op was dat? Waar zijn we daarna naartoe gegaan?

Ik houd mijn ogen dicht tot ik denk dat ik het weet, en in gedachten maak ik een kaart van het meer naar de kei.

De pil begint nu ook zijn werk te doen, dus ik zal voorzichtig moeten zijn. Die tabletten zorgen ervoor dat je geen pijn voelt wanneer iets wel pijn doet, en juist dan kun je jezelf gemakkelijk bezeren. Ik weet dat mijn verwondingen mijn grootste struikelblok zullen zijn. Het zou al zwaar genoeg worden voor een gezond, fit iemand om te overleven. Ik ben gewond. Ik moet overleven én mijn lichaam laten genezen.

Wat wil zeggen dat ik vandaag zo min mogelijk moet lopen. Wat inhoudt dat ik dit meteen de eerste keer al goed moet doen, anders moet ik heel veel extra lopen, en dat kan ik me niet veroorloven.

‘Het is oké,’ zeg ik tegen Bo. Erg overtuigend klink ik niet. Ik laat hem langzaam weer los. Hij gaat zitten en kijkt naar me. Hij wacht op instructies.

Ik kijk naar wat ik bij me heb. Mijn rugzak, mijn reistas, een geweer, een boog, een handbijl en pijlen.

Ik steek mijn hand uit naar de reistas en stop. Eigenlijk moet ik niet alles in één keer tillen, niet met mijn verwondingen. Ik moet prioriteiten stellen. Samen met het potje pillen pak ik een stapeltje kleren uit de reistas en prop die in de rugzak. Ik pak de bijl en het geweer en laat de pijlen en de boog in de reistas liggen. Er is hier toch niemand in de buurt die ze meeneemt.

Ik krabbel overeind, en stop. Mijn eerste taak zou de simpelste van de wereld moeten zijn: naar de kei lopen. Als ik gezond was geweest, als ik fit was geweest, dan zou het misschien ook eenvoudig zijn.

Maar dat ben ik niet. Dat ben ik al heel lang niet meer. Na het ongeluk kon ik wekenlang niet lopen. En nu sleept mijn voet nog steeds. Mijn been verkrampt. Ik mag eigenlijk niet op een oneffen ondergrond lopen. Ik mag me niet inspannen of rennen.

Ik kijk om me heen, alsof er spontaan een stoep naar boven komt

in de wildernis. Ik snuif. Will zei dat ik nog minstens een jaar nodig zou hebben voordat alles normaal zou voelen, voordat ik niet meer bij elke stap moet nadenken. Ik had gisteren niet moeten rennen, niet zo achteloos tussen de bomen door moeten denderen, struikelend over wortels. Ik zou nu ook niet moeten lopen. Maar ik heb geen keus.

‘Kom op, Bo,’ zeg ik. ‘We gaan.’

Ook in het YA-fonds van Karakter Uitgevers:

CLEAN

Juno Dawson

‘[...] Verrassend weinig YA-boeken hebben het onderwerp verslaving aangedurfd. Juno Dawsons *Clean* brengt daar op spectaculaire wijze verandering in... Het is gedurfd en rauw, geweldig glossy, heerlijk leesbaar en een provocerend en belangrijk boek.’ – *The Observer*

ISBN: 978 90 452 1721 5

ALLESBEHALVE OKÉ

Laura Steven

‘Grappig, nietsontziend en schaamteloos op de best mogelijke manier; een YA-verslaving zoals je dat nog nooit hebt ervaren.’
– Louise O’Neill, awardwinnende auteur van *Asking For It*

ISBN: 978 90 452 1208 1

VOLG ME

Sophie Jansen

Hoe houd je je staande in een wereld die lijkt te draaien
om likes en volgers?

Het leven op de middelbare school bestaat tegenwoordig
uit twee delen: het leven op school en het leven online.
Dat ondervinden Mick en Marlou allebei aan den lijve.

ISBN: 978 90 452 1724 6